

FÓRIS ÁGOTA

Károli Gáspár Református Egyetem
foris.agota@kre.hu
<https://orcid.org/0000-0002-7599-0323>

Fóris Ágota: Az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottsága.
Az utóbbi negyed évszázad
Alkalmazott Nyelvtudomány, Különszám, 2026/1. szám, 1–18.
doi: <http://dx.doi.org/10.18460/ANY.K.2026.1.001>

Az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottsága Az utóbbi negyed évszázad¹

The Working Committee on Applied Linguistics of the Hungarian Academy of Sciences. The past quarter-century

The Working Committee on Applied Linguistics (W1) operating within the Committee on Linguistics of Section I of the Hungarian Academy of Sciences (MTA) was founded in 1980 by Ferenc Papp, a renowned Hungarian linguist. This study aims to explore and present developments in the history of the Working Committee between 1999 and 2025. However, a monographic reconstruction of this period encountered methodological limitations. During this era, professional communication shifted predominantly to digital channels, resulting in a physical archive limited to the most important documents. Furthermore, annual committee reports are far less detailed than in previous periods. This study presents key data from the academic terms that have occurred during this period, including information on Chairs and Secretaries (see Appendix 1) and significant tasks and achievements (see Appendices 2 and 3).

This study presents a comprehensive overview of the officers of the Working Committee over the past quarter-century (1999–2025). It includes a detailed list of the Chairs and Secretaries, their respective terms of office, and their areas of expertise. Additionally, it provides a concise analysis of the direction and notable events that are characteristic of each academic term. For the past twenty years, the Working Committee on Applied Linguistics has concentrated its efforts primarily on supporting the next generation of scholars. The series of *Conferences on Applied Linguistics for PhD Students* was inaugurated in 2007. From the event's inception, its organizational framework was established through the collaboration of the Working Committee on Applied Linguistics and the Institute of Linguistics of the Hungarian Academy of Sciences (presently known as the ELTE Research Center for Linguistics). The publication process for papers can be divided into two main phases. During the initial period (between 2007 and 2021), the written versions of the presented papers were published in the form of peer-reviewed books. Beginning in 2022, the publication strategy underwent a thorough revision. Submitted papers are now published in a special issue of *Hungarian Journal of Applied Linguistics* (W2), following a rigorous double-blind peer-review process.

The Working Committee is also responsible for overseeing the *Hungarian Journal of Applied Linguistics* (W2) and two Facebook pages (W3 and W4), as well as maintaining contact with other organizations.

The Working Committee aligns with the Academy's strategic objectives. It promotes the growth of applied linguistics in Hungary by connecting researchers and supporting the training of the next generation of applied linguists. The Working Committee also integrates young researchers into the global academic community. During the present term, we have transitioned to organizing online doctoral conferences and updated conference materials like registration forms, information sheets, deadlines, and

¹ A tanulmány szövege a 2026. február 5-én, a jubileumi konferencián elhangzott megnyitó bővített változata. Az angol nyelvű absztrakt nyelvi-stilisztikai ellenőrzéséhez a szerző a DeepL Write alkalmazást vette igénybe.

review forms. The language of the conferences has evolved; presentations were primarily in Hungarian, but now English-language presentations account for approximately two-thirds of the total. This year, we prepared an information sheet on data protection, research ethics, and responsible use of AI. While the online format encourages student participation, it nevertheless reduces face-to-face interaction and requires higher coordination effort by the Working Committee.

Keywords: Working Committee on Applied Linguistics, Hungarian Academy of Sciences, Conferences for PhD Students, history of linguistics, Hungary

1. Bevezetés

A 2026-ban esedékes 20. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia szervezése kapcsán, a Munkabizottság titkárának és elnökének javaslata nyomán fogalmazódott meg az igény a kerek évforduló alkalmából egy átfogó szakmai reflexióra és ünnepi megemlékezésre. A jubileumi konferencia módszertani és tudománytörténeti kereteinek kijelölése során a figyelem magára a Munkabizottságra, valamint annak funkcionális feladatköreire irányult: a megalakulás elméleti és gyakorlati célkitűzéseire, a Munkabizottság aktuális tevékenységére, tudományszervezői relevanciájára, illetve a diszciplínához köthető részterületek elhatárolására és áttekintésére. A munka első fázisaként rekonstruáltuk a Munkabizottság korábbi elnöki és titkári tisztségviselőinek archívumát (Függelék1).

E történeti visszatekintésre alapozva a testület korábbi elnökei és titkárai kaptak felkérést tematikus előadások bemutatására. Ezen előkészítő folyamat eredményeként valósult meg a 20. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia nyitónapján, 2026. február 5-én az a jubileumi tudományos ülés, amelynek keretében a meghívott előadók az Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottság történetét és tevékenységét, valamint a hazai alkalmazott nyelvészet néhány releváns témakörét vizsgálták meg. A bemutatott prezentációk egyfelől a Munkabizottság intézménytörténetét mint a diszciplína történeti fejlődésének szerves részét tekintették át, másfelől az egyes alkalmazott nyelvészeti részterületek aktuális kutatási eredményeit és jelenkori elméleti-módszertani státuszát ismertették.

Az e jubileumi konferencián elhangzott előadások írott szövegét tartalmazza az *Alkalmazott Nyelvtudomány* folyóirat ezévi első különszáma. A hagyományos doktoranduszkonferencia tanulmányai a folyóirat második különszámában fognak megjelenni.

2. Az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottsága

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottsága (W1) 1980-ban jött létre Papp Ferenc vezetésével. A Munkabizottság első két évtizede történetének összegzését Klaudy Kinga professzor asszony vállalta, aki maga is aktív részese volt a Munkabizottság (illetve időszakosan: Bizottság) munkájának: Papp Ferenc akadémikus mellett az Alkalmazott Nyelvészeti Bizottság titkárként, majd az Alkalmazott Nyelvészeti

Munkabizottság társelnökeként végzett munkát két cikluson keresztül, és ennek keretén belül alakította meg 1983-ban a Fordításelméleti Szekciót, amely 1996-ig működött.² Ő az, aki megőrizte a korabeli részletes (még nagyrészt kézírásos vagy gépelt) dokumentációt, neki köszönhetjük az emlékeket és történeteket a Munkabizottság és a Bizottság működéséről és elsősorban a Munkabizottság első húsz évének (1980–1999), az első öt ciklusnak a részletes bemutatását (Klaudy, 2026).

Jelen tanulmány célkitűzése az 1999-et követő időszak tudománytörténeti folyamatainak feltárása és bemutatása. A Munkabizottság 1999 és 2025 közötti tevékenységének monografikus, a Klaudy professzor asszony által alkalmazott részletességű rekonstrukciója azonban módszertani korlátokba ütközött. A vizsgált periódusban a szakmai kommunikáció döntően digitális csatornákra (elektronikus levelezésre) helyeződött át, amelynek következtében a fizikai irattár kizárólag a legfontosabb dokumentumokra korlátozódik. Az éves bizottsági beszámolók pedig sokkal kevésbé részletesek, mint az a korábbi időszakokban volt jellemző. Az ebben az időszakban eltelt tizenhét ciklus legfontosabb adatait: az elnök és titkárok nevét (Függelék1) és a legfontosabb feladatokat és eredményeket ismerteti ez az írás (Függelék2, Függelék3).

2.1. Az áttekintett időszak (1999–2025) tisztségviselői

1999 és 2025 között nyolc akadémiai ciklus volt, jelenleg vagyunk a kilencedik ciklusban. A tisztségviselők nevét és a mandátumok időszakát az 1. táblázat tartalmazza.³

1. táblázat. Az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottság tisztségviselői 2000-től napjainkig

Munkabizottsági ciklus	Elnök	Titkár
1999–2002	Gósy Mária	Lengyel Zsolt
2002–2005	Gósy Mária	Navracsics Judit
2005–2009	Várad Tamás	Navracsics Judit
2009–2012	Várad Tamás	Navracsics Judit
2012–2015	Fenyvesi Anna	Schirm Anita
2015–2018	Fenyvesi Anna	Schirm Anita
2018–2021	Markó Alexandra	Gráci Tekla Etelka
2021–2024	Károly Krisztina	Gráci Tekla Etelka
2024–2027	Fóris Ágota	Gráci Tekla Etelka

² Klaudy Kinga több tanulmányában is írt a fordítástudomány történetéről, a tudományszervezésről és a magyarországi alkalmazott nyelvészet hősoráról. A fordítástudománnyal kapcsolatosan ajánlom kötetben megjelent tanulmányait (pl. Klaudy, 2024).

³ Az akadémiai ciklusok és a munkabizottsági ciklusok között időbeli eltolódás van, mert a bizottsági tisztújítás decemberben történik, így a munkabizottságok januárban alakulnak újra.

1999-ben a Munkabizottság elnökévé Gósy Mária professzor asszonyt (MTA Nyelvtudományi Intézet és ELTE) választották, aki két cikluson keresztül töltötte be az elnöki pozíciót, egészen 2005-ig. Mellette a titkári feladatokat először Lengyel Zsolt (Veszprémi Egyetem), majd Navracsecs Judit (Veszprémi Egyetem) töltötte be.

A 2005 és 2012 közötti két cikluson át a Bizottság elnöke Váradi Tamás (MTA Nyelvtudományi Intézet) lett, mellette a titkári feladatokat Navracsecs Judit (Pannon Egyetem) látta el. Ebben az időszakban, 2007-ben szervezte meg a Munkabizottság az első Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciát.

2012 és 2018 közötti két cikluson át a Munkabizottság elnöke Fenyvesi Anna (Szegedi Tudományegyetem), titkára Schirm Anita (Szegedi Tudományegyetem) volt.

A 2018 és 2021 közötti ciklusban az elnöki tisztséget Markó Alexandra (ELTE), majd 2021 és 2024 között Károly Krisztina (ELTE) vállalta, a titkár feladatkört mindkét ciklusban Grácz Tekla Etelka (MTA Nyelvtudományi Intézet⁴) látta el.

A Munkabizottság elnöki tisztségét 2024-től Fóris Ágota (Károli Gáspár Református Egyetem) tölti be, míg a titkári feladatkört Grácz Tekla Etelka (ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont) látja el.

Az ebben az áttekintésben ismertetett ciklusok elnökei – a korábbiakhoz hasonlóan (lásd Klaudy, 2026) – jelentős hatást gyakoroltak a Munkabizottság működésére és feladatköreire. Az alábbiakban röviden ismertetem az elnökök és titkárok tevékenységét (a név után zárójelben a szakterület következik).

Gósy Mária (*beszédkutatás, fonetika, pszicholingvisztika*) nemzetközileg elismert kutató, aki innovatív vizsgálatokat végzett a beszédészlelési és beszédmegértési folyamatok terén, nevéhez fűződik a gyermekek anyanyelvi készségeit vizsgáló, a klinikai és pedagógiai gyakorlatban nélkülözhetetlen GMP-diagnosztika kidolgozása. Az általános és magyar fonetika, a beszédkutatás és a pszicholingvisztika kiemelkedő, nemzetközileg elismert kutatója, azóta már Széchenyi-díjas és Prima Primissima-díjas nyelvész. Az MTA Nyelvtudományi Intézet vezető kutatójaként, valamint az ELTE egyetemi tanáraként és az Alkalmazott Nyelvészeti Doktori Program alapítójaként kutatók generációit nevelte ki (lásd Gósy, 2011, 2020). A nyelvészeti kutatáshoz és az oktatáshoz való rendkívül alapos, precíz hozzáállása a bizottsági munkában is meglátszott: kisebb létszámú és operatívan működő bizottsági működést tűzött ki célul. Pontos elképzelése volt arról, hogyan lehet jól működtetni egy bizottságot, és szigorúan betartatta mindenkivel a „tudományos játékszabályokat”.

Az öt segítő titkárok közül Lengyel Zsolt (*gyermeknyelv-kutatás, pszicholingvisztika*) már korábban is aktív szerepet vállalt a bizottsági munkában, és jelentős kezdeményező szerepet töltött be a magyarországi alkalmazott

⁴ Az MTA Nyelvtudományi Intézete 2019-től kezdve számtalanszor nevet változtatott. A tanulmány írásának idején (2026 tavaszán) megnevezése: ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont (W11).

nyelvészet tudomány- és oktatásszervezésében. Lengyel Zsolt – másokkal együtt – fontos szerepet játszott a magyarországi alkalmazott nyelvészeti tanszékek alapításában az 1990-es években, valamint a Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete (a MANYE) életében is annak főtitkáráként, valamint az ő kezdeményezése volt a 2000-es években a magyar alapszakon belül a nyelvmentor specializáció megalapítása és elindítása (ezekről részletesen beszámol Klaudy, 2021, 2026; valamint Navracsics, 2026).

Navracsics Judit (*pszicholingvisztika, többnyelvűség*) korábban a Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete (MANYE) szervezetében folyó tudományszervezési feladatokba is aktívan bekapcsolódott már az 1990-es években – többek között a vezetőség tagjaként. Az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottság titkári feladatait három cikluson keresztül látta el; 2009 óta pedig az *Alkalmazott Nyelvtudomány* folyóirat főszerkesztője. A Pannon Egyetemen végzett munkássága elismerésre méltó: többek között neki köszönhetően indult el 2009-ben az alkalmazott nyelvészeti mesterszak a Pannon Egyetemen, amely 2016 óta angol nyelvű szakként indul; neki is köszönhetően váltak nemzetközileg elismertté a Pannon Egyetemen folyó többnyelvűségi kutatások; valamint 2016-ban létrejött és működik azóta is a Többnyelvűségi Doktori Iskola Veszprémben (lásd Navracsics, 2026).

Várad Tamás (*körpusznyelvészet, számítógépes nyelvészet, szociolingvisztika*) első elnöki ciklusában, 2007-ben vette kezdetét az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciák sorozata, amelynek tanulmányköteteit alapító szerkesztőként jegyzi. Várad Tamás a Nyelvtudományi Intézetben belül fiatal kutatókból álló munkacsoportot alakított ki (pl. Grácz Tekla Etelka, Krepsz Valéria, Kuti Judit, Ludányi Zsófia, Mátyus Kinga), akik aktívan vettek részt a konferenciával kapcsolatos szervezési munkákban és a kiadványok szerkesztésében. Elnöki mandátumának lejárta után is folyamatosan biztosította a rendezvények infrastrukturális hátterét, irányította a konferenciák szervezését, valamint ellátta a szervezőbizottság elnöki és a kiadványok szerkesztői feladatait. Precíz, pontos, a részleteket gondosan kezelő kutató, akinek tekintélyes tudományos és tudományszervezői munkássága jelentősen hozzájárult a magyar alkalmazott nyelvészet eredményeinek külföldi elismertségéhez és az utánpótlás-neveléshez. A magyar nyelvi adatbázisok és a magyarországi körpusznyelvészet története elválaszthatatlanul egybefonódott személyével (erről lásd Várad, 2026, valamint a tiszteletére kiadott kötetet: Dodé & Ludányi, 2021).

Fenyvesi Anna (*szociolingvisztika, kétnyelvűség, nyelvi kontaktusok*) egyik fő kutatási területe az amerikai magyar emigráció nyelvhasználatának és életsorsainak mélyreható, rendszerszintű feltárása (lásd Fenyvesi, 2026); 2015 óta az SZTE Nyelvtudományi Doktori Iskola Angol alkalmazott nyelvészet programjának vezetője. Munkássága hidat képez a tengerentúli és a hazai tudományos közösségek között. A Munkabizottság elnökeként is szívügyeként kezelte a fiatal kutatói generációk támogatását és szakmai integrációját, és vezető

szerepet vállalt az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciák folytonosságának biztosításában. Hatékonyan képviselte a szociolingvisztikai és kétnyelvűségi kutatások módszertani megújulását, és összekötő kapcsot jelentett a vidéki egyetemi műhelyek – különösen a szegedi angol alkalmazott nyelvészeti képzés és az alkalmazott nyelvészeti doktori iskola – és a központi akadémiai testületek között.

E munkát hatékonyan támogatta titkárként Schirm Anita (*diskurzuselemzés, nyelvi ideológiák, pragmatika*), aki a Munkabizottság kutatási profilját szinkrón és diakrón pragmatikai megközelítésekkel egyaránt gazdagította. Tudományos nyitottságának és módszertani rugalmasságának köszönhetően fontos eredményekkel járult hozzá az újmédia-kutatáshoz, a digitális nyelvészethez, a diskurzusjelölő-kutatáshoz (történeti áttekintését lásd Schirm, 2026), a modern kommunikációs formák vizsgálatával pedig a fiatalabb kutatói generációk számára is releváns dimenzióba helyezte a nyelvtudományt.

Markó Alexandra (*beszédkutatás, kísérleti fonetika*) – az elnökség közben 2016–2021 között az MTA–ELTE Lendület Lingvális Artikuláció Kutatócsoport vezetője, 2021-től az MTA Nyelvtudományi Bizottság titkára. Nem csupán elismert kísérleti fonetikai és prozódiai kutatóként gazdagította a bizottság tudományos profilját (lásd pl. Markó & Grácsi, 2026), hanem a gyakorlatban is fáradhatatlanul dolgozott a hazai tudományos utánpótlás-nevelés előmozdításán és a Munkabizottság elnökeként vezetésével folytatódott az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciák sorozata. A fiatal kutatók és doktoranduszok témavezetésében, a szakmai bírálati (peer-review) folyamatokban módszertani precizitása alapvetően járult hozzá a Munkabizottság szakmai presztízsének és tudományos tevékenységének előmeneteléhez. Ezen elnöki ciklus idejére datálható az angol nyelvű prezentációk számarányának jelentős növekedése, amelynek eredményeként a doktoranduszkonferencia diverzifikálódott, és fokozatosan kétnyelvű tudományos fórummá alakult. Ebben az időszakban történt – a Covid19-világjárvány következtében bevezetett korlátozások miatt –, hogy az addig személyes jelenléttel tartott konferencia az online térbe került át.

Károly Krisztina (*fordítástudomány, nyelvpedagógia, szövegnyelvészet*) a mai magyar alkalmazott nyelvészet és fordítástudomány nemzetközileg elismert, iskolateremtő egyénisége; korábban az ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskola Angol alkalmazott nyelvészet programjának vezetője, 2024-től az ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskoláját vezeti. Tudományos munkássága egyik központi témája a tudományos szövegek, ezen belül a fordított szövegek vizsgálata (erről lásd pl. Károly, 2026). Elnöki ciklusa a Covid19-világjárványt követő időszakra esett, amelynek egyik tudományszervezői prioritása az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciák jelenléti formájának visszaállítása volt. A globális egészségügyi krízist követően azonban gyökeresen átalakultak a fiatalabb kutatói generációk tudományos interakciókra vonatkozó

attitűdjei, aminek következtében a fizikai jelenlétet igénylő szakmai tanácskozások preferenciája jelentősen csökkent. Ezzel párhuzamosan a tudománymetriai trendek egyértelműen a lektorált szakfolyóiratokban publikált közlemények tudományos értékének növekedését mutatták. E tudománypolitikai változásokra reflektálva kezdeményezésére – Navracsics Judit főszerkesztő támogatásával – a doktoranduszok tanulmányai az *Alkalmazott Nyelvtudomány* folyóirat tematikus különszámában kaptak helyet, ezzel korszerű és magasabb presztízsű publikációs platformot biztosítva az utánpótlás számára.

Gráczy Tekla Etelka (*beszédtudomány, szegmentális és artikulációs fonetika*) elismert fiatal kutató, aki egyúttal az MTA–ELTE NYTK Lendület Neurofonetikai Kutatócsoport vezetője 2024-től. A Munkabizottság titkáraként kifejtett tudományszervezői, adminisztratív és szakmai tevékenységével alapvetően meghatározza a testület operatív működését és eredményeit (lásd Markó & Gráczy, 2026). Titkári minőségében immár a harmadik akadémiai ciklusban koordinálja a Munkabizottság üléseit, szakmai programjait és akadémiai beszámolóit, biztosítva a folyamatos testületi működést. Kutatói háttere révén szoros és hatékony kapcsolatot tart fenn az MTA és a Kutatóközpont között. Évtizedes távlatban kulcsszerepet vállalt az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciák szervezési folyamataiban, a szervezőbizottság tagjaként, valamint a rendezvényekhez kapcsolódó tanulmánykötetek társszerkesztőjeként és technikai szerkesztőjeként. Kimagasló és következetes tudományszervezési tevékenységének elismeréseként 2025-től az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia szervezőbizottságának elnöki tisztét tölti be.

Az Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottság működését – az akadémiai szférára esetenként jellemző izolációval szemben – példaértékű nyitottság jellemezte. A szervezetben minden bölcsészettudományi karral bíró magyar egyetem képviselve volt, a tisztségviselői pozíciók rendszeres rotációja mellett pedig a tapasztaltabb professzorok zökkenőmentesen adták át az irányítást az utánuk következő kutatói generációnak.

2.2. Az Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottság tagjai a 2024 és 2027 közötti ciklusban

A 2024-es ciklusban jelentősen bővült a Munkabizottság létszáma, ezzel együtt a korábban aktív, meghatározó szerepet betöltő vezető kutatók visszavonultak a bizottsági munkától (Gósy Mária, Klaudy Kinga, Váradi Tamás), maguk helyett tanítványaikat, utódaikat delegálva a Munkabizottságba.

A jelenlegi ciklus tisztségviselőinek neve már kiderült az 1. táblázatból, de a továbbiakban felsorolom a teljes névsort és a szakterületeket is. A Munkabizottság tagjai egyúttal az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia programbizottságának tagjai is.

Elnök: Fóris Ágota (*terminológia, lexikográfia, szakmai kommunikáció, kutatómódszertan*), titkár: Grácz Tekla Etelka (*beszédtudomány, szegmentális és artikulációs fonetika*), tagok: Bodó Csanád (*szociolingvisztika, nyelvészeti etnográfia*), Csernicskó István (*szociolingvisztika, két- és többnyelvűség, nyelvpolitika*), Dér Csilla Ilona (*pragmatika, diskurzuselemzés, grammatikalizáció*), Domonkosi Ágnes (*szociolingvisztika, pragmatika, stilisztika*), Farkas Judit (*generatív szintaxis, a nyelvészeti elméletek megvalósulása az alkalmazott nyelvészetben, finnugrisztika*), Fenyvesi Anna (*szociolingvisztika, kétnyelvűség, nyelvi kontaktusok*), Hunyadi László (*számítógépes nyelvészet és digitális bölcsészet, multimodális kommunikáció*), Károly Krisztina (*fordítástudomány, nyelvpedagógia, szövegnyelvészet*), Komlósiné Knipf Erzsébet (*germanisztika, lexikológia, kisebbségkutatás*), Ludányi Zsófia (*nyelvmenedzselés-elmélet, nyelvi tanácsadás, oktatásnyelvészet, anyanyelvi nevelés*), Markó Alexandra (*beszédkutatás, kísérleti fonetika*), Navracsics Judit (*pszicholingvisztika, többnyelvűség*), Prószéky Gábor (*nyelvtudomány, számítógépes nyelvészet*), Robin Edina (*fordítástudomány, fordításpedagógia*), Schirm Anita (*diskurzuselemzés, nyelvi ideológiák, pragmatika*), Seidl-Pécs Olívia (*fordítástudomány, korpuszalapú fordításkutatás*).

A Munkabizottság e ciklusra vonatkozó céljairól, a már elvégzett munkáról az 5. pontban számolok be.

3. Az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciák (AlkNyelvDok) és a megjelent kiadványok

3.1. Az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciák

Az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciák (AlkNyelvDok) sorozata 2007-ben indult Károly Krisztina kezdeményezésére. A rendezvény tudományszervezési háttérét a kezdetektől fogva az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottsága és az MTA Nyelvtudományi Intézete közötti kooperáció biztosította. A tudományos fórum állandó intézményi helyszínéül az Intézet budapesti, Benczúr utcai székházának földszinti előadóterme szolgált. A konferencia évente, hagyományosan minden év februárjának első péntekén kerül megszervezésre (Függelék2).

A programbizottság elnöke a Munkabizottság mindenkori elnöke (kezdetben Váradi Tamás, ezt követően Fenyvesi Anna, Markó Alexandra, Károly Krisztina, jelenleg Fóris Ágota), a szervezőbizottság elnöke, aki egyúttal a vendéglátó is, a kezdetektől, vagyis 2007-től kezdve 2025-ig – tehát közel két évtizeden keresztül – Váradi Tamás, a Nyelvtudományi Intézet tudományos főmunkatársa volt. 2025-től kezdve az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia szervezőbizottságának elnöki feladatkörét Grácz Tekla Etelka, a Nyelvtudományi Kutatóközpont tudományos főmunkatársa vette át, vagyis az

idei jubileumi konferencián már ő töltötte be ezt a pozíciót. A doktoranduszkonferenciák szervezését éveken keresztül segítették az intézet munkatársai: a szervezőbizottsági titkár feladatait eleinte Kuti Judit, majd Mátyus Kinga, Grácsi Tekla Etelka és Ludányi Zsófia végezték, jelenleg pedig Jakab Dorottya látja el ezt a feladatkört. Számos fiatal nyelvész vett rész segítőként a szervezésben és esetenként a technikai szerkesztésben, név szerint: Mittelholcz Iván, Seidl Olívia, majd Juhász Kornélia és Krepsz Valéria, illetve Kovács (Dodé) Réka.

Az absztraktok formai követelményeit a nemzetközi szokásokhoz igazította a bizottság, ezzel is „tréningezve” a doktoranduszokat: az elvárás már a kezdetektől fogva olyan egész oldalas absztrakt benyújtása, ahol a szakirodalmi előzmények, a kutatási cél, a módszerek, valamint a kutatási eredmények külön bekezdésben szerepelnek, és csak saját, új, már elvégzett kutatás eredményeivel lehet jelentkezni. A bírálati folyamat nagyon alapos: az absztraktokat három független bíráló bírálja és pontozza, majd a programbizottság közösen értékeli.

2024-től az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciák helyszínét véglegesen áthelyeztük a digitális térbe. A Covid19-pandémia időszakában (2020, 2021, 2022, 2023) a rendezvény egy ideig kizárólag online formában valósult meg. Bár a szervezők elsődleges célja ezt követően a hagyományos, személyes jelenléten alapuló tudományos diskurzus helyreállítása volt, a doktoranduszok attitűdje és részvételi preferenciái a poszt-pandémiás időszakban gyökeresen átalakultak. A konferencia fenntarthatósága és a célcsoport megváltozott igényeihez való rugalmas alkalmazkodás érdekében a Munkabizottság végül 2025-től újra a digitális térben történő lebonyolítási forma mellett döntött.

A kezdetekhez képest megváltozott a konferenciák nyelve is: míg az első években szinte kizárólag magyar nyelvű előadások hangzottak el (és csak kivételes esetben angol nyelvűek), addig az utóbbi években jelentősen megnőtt az angol nyelvű előadások száma, körülbelül egyharmad–kétharmad arányban az angol nyelvű előadások dominálnak.

A konferencián való szereplésre kiemelkedően nagy az érdeklődés, a szelekciós folyamat eredményeként pedig a programba bekerülő előadók kiváló felkészültségről tesznek tanúbizonyságot. A számos pozitívum mellett ugyanakkor érdemes rávilágítani néhány olyan területre is, amely a jövőben erősítésre szorul. Ezek közül a legfontosabb a szélesebb körű szakmai eszmecsere megvalósítása. Egyre gyakoribb jelenség ugyanis, hogy a résztvevők nem látogatják egymás prezentációit, emellett pedig indokolt lenne a témavezetők és a tapasztalt szakterületi szakértők aktívabb jelenléte is a doktoranduszkonferenciákon. Az ő intenzívebb részvételük alapvető fontosságú lenne a tudományos párbeszéd előmozdításához, illetve a fiatal kutatói generációval szembeni elvárások és attitűdök közös alakításához.

3.2. Az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciák kiadványai

Az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciákon elhangzott előadások megjelentetésének publikációs gyakorlata két fő szakaszra osztható. A bemutatott előadások írott változatai a kezdeti periódusban (2007 és 2021 között) szakmailag lektorált (peer-reviewed) tanulmánykötetek formájában láttak napvilágot a rendezvényt azonos naptári évben. A köteteket kezdetben Várad Tamás szerkesztette, majd 2017-től 2021-ig Grácz Tekla Etelka és Ludányi Zsófia, illetve 2018-ban még Krepsz Valéria végezték a szerkesztési feladatokat (Függelék3).

2022-től kezdődően a publikációs stratégia átalakult: a benyújtott tanulmányok szigorú, kettős vaklektorálási (double-blind peer-review) eljárást követően az *Alkalmazott Nyelvtudomány* (W2) című szakfolyóirat tematikus különszámában jelennek meg. A különszám vendégszerkesztői 2022-ben Grácz Tekla Etelka és Ludányi Zsófia, 2023-ban Seidl-Pécs Olívia és Robin Edina voltak, 2024-től kezdve pedig Dér Csilla Ilona és Sólyom Réka vették át a szerkesztési feladatokat (lásd Függelék3).

4. A Munkabizottság által végzett más feladatok

Immár két évtizede, hogy az Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottság elsősorban a tudományos utánpótlás, vagyis a doktoranduszok és doktorjelöltek támogatására helyezi a hangsúlyt a munkájában. Ebben főszerepet játszik a doktoranduszkonferencia évente történő megszervezése, a konferencián elhangzott tanulmányok írásbeli változatának két bírálóval történő kettős vaklektorálása, majd a tanulmányok megjelentetése.

Emellett más feladatai is vannak a Munkabizottságnak: az *Alkalmazott Nyelvtudomány* folyóirat, továbbá az *Apply Linguistics / Nyelvészet – alkalmazd* és az *Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia* nevű Facebook-oldalak működtetése, valamint kapcsolattartás más szervezetekkel, kiemelten a MANYE-val – ezeket fogalom össze röviden az alábbiakban.

4.1. Az Alkalmazott Nyelvtudomány folyóirat

Az *Alkalmazott Nyelvtudomány* című folyóirat (W2) alkalmazott nyelvészeti tematikájú tudományos folyóirat. Az MTA Nyelvtudományi Bizottsága Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottságának és a Pannon Egyetem Magyar és Alkalmazott Nyelvtudományi Intézetének a tudományos folyóirata. 2001 óta jelenik meg, jelenleg a 25. évfolyamánál tart, vagyis negyed százada kezdeményezte az alapítását Gósy Mária, az alapító szerkesztőbizottsági elnök, aki 2001 és 2012 között töltötte be a szerkesztőbizottság elnöki pozícióját. Az első (alapító) főszerkesztő Lengyel Zsolt volt (2001 és 2009 között), 2009 óta pedig a folyóirat főszerkesztője Navracsics Judit. A szerkesztőbizottság elnökei Gósy Máriát követően a Munkabizottság aktuális elnökei: Fenyvesi Anna (2012–2018), Markó Alexandra (2018–2021), Károly Krisztina (2021–2024), 2024-től Fóris

Ágota. A folyóirat magyar és angol nyelven közöl alkalmazott nyelvészeti témájú tudományos tanulmányokat, könyvismertetőket és konferenciabeszámolókat. Szerkesztőbizottsága és tanácsadó testülete rangos hazai és nemzetközi tagokból áll, akik az alkalmazott nyelvészet legkülönfélébb területeit képviselik.

4.2. Facebook-oldalak és információk a honlapon

A Munkabizottság hozta létre és működteti az *Apply Linguistics / Nyelvészet – alkalmazd* (W3) és az *Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia* nevű Facebook-oldalakat (W4). Ezt az ötletet Markó Alexandra vetette fel 2018-ban; a megvalósítása óta az oldalak adminisztrátorai: Fenyvesi Anna, Grácsi Tekla Etelka, Ludányi Zsófia, Markó Alexandra. Az előbbi oldal az alkalmazott nyelvészettel kapcsolatos híreket, eseményeket tesz közzé, a tanulmány írásakor 692 követője van; míg az utóbbi oldal az AlkNyelvDok híreit tartalmazza, és 225 követővel rendelkezik.

A Munkabizottság aktuális adatai az MTA I. Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya honlapján található meg (W1). Az AlkNyelvDok híreinek korábban külön aloldal adott helyet a Nyelvtudományi Kutatóközpont (W11) weboldalán, de a honlap átalakítása óta már az egyes doktoranduszkonferenciáknak van külön aloldaluk (pl. W8, W9, W10). A honlap kezelését Gárdai Kinga végzi.

4.3. Kapcsolattartás más szervezetekkel

Az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottsága – elsősorban a tagjain keresztül – számos nemzetközi és hazai szervezettel, felsőoktatási intézménnyel tart kapcsolatot.

Ezek közül kiemelkedik a hazai alkalmazott nyelvészeti egyesülettel, a MANYE-val való kapcsolata (W5). Klaudy Kinga írásaiból (2021, 2026) is kiderül, hogy a Munkabizottság (egyes években Bizottság), a Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete, valamint a Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Konferenciák (később kongresszusok, melyek közül az elsőt 1991-ben rendezték Nyíregyházán) eleinte szorosan összekapcsolódtak egymással, már csak azért is, mert többé-kevésbé ugyanazok a nyelvész körök vettek részt a működtetésükben, és sok esetben a vezetőségek tagjai is átfedésben voltak. Ez részben ma is így van, bár a két szervezet a korábinál jobban kettévált, és egyfajta munkamegosztás is kialakult közöttük: a Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszust a MANYE két évente (2017 előtt évente), míg az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciát a Munkabizottság évente szervezi. A MANYE folyóirata a *Modern Nyelvoktatás* (W6), a Munkabizottság folyóirata az *Alkalmazott Nyelvtudomány* (W2) – mindegyik színvonalas, magasan értékelt tudományos folyóirat. A Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszusok anyaga pedig a *MANYE Kongresszusok Előadásai* (W7) című könyvsorozatban jelenik meg az Akadémiai Kiadónál. Egyes, korábban a Munkabizottságban tárgyalt ügyek átkerültek a MANYE mint egyesület

tevékenységi körébe, azért is, mert bizonyos feladatok hivatalosan egyesületi keretben végezhetőek, de Munkabizottsági keretben nem: mivel az egyesületek jogi személyek, van tagságuk és van önálló költségvetésük; de a Munkabizottság nem jogi személy, és nincs költségvetése sem.⁵ Ilyen a legtöbb, pénzmozgást feltételező ügy, többek között a nemzetközi szervezetekben való tagság: a MANYE a FIPLV (Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes) és az AILA (International Association of Applied Linguistics) tagjaként tagsági díjat fizet, és szavazati joggal is rendelkezik e szervezetekben.

5. A Munkabizottság céljai és feladatai a legutóbbi ciklusban

A Munkabizottság stratégiai és tudománypolitikai irányvonalát több szempont is befolyásolja, többek között az alkalmazott nyelvészet nemzetközi és hazai helyzete és tendenciái, az MTA aktuális stratégiai céljai, vagy a nyelvtudomány helyzete a felsőoktatásban és a tudományban.

A legutóbbi, 2024-ben indult munkabizottsági ciklusban stratégiai célként tűztük ki a korábbi elnök törekvéseinek folytatását, az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia tartalmi és szervezeti megújulását, a fiatal kutatói generációk megváltozott tudományos szocializációjához és attitűdjéhez való alkalmazkodást és a digitális platformok erőteljesebb használatát. Ezen kívül több témában általános helyzetfelmérésre volt szükség, mivel az utóbbi évtizedben számos olyan változás történt, ami befolyásolta vagy megváltoztatta például az alkalmazott nyelvészet helyzetét, platformját vagy bővítette módszertanát.

Ennek megfelelően a 2024, 2025 és 2026 években is megrendeztük február első péntekjén az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciát (W8, W9, W10)⁶ és megjelentettük az elhangzott előadások írott verzióját (Függelék3). A szokásos bírálati folyamatot folytattuk le, vagyis a konferenciára benyújtott absztraktokat három független bíráló bírálja és pontozza, a benyújtott tanulmányokat pedig két független bíráló értékeli (vagyis kettős vaklektorálási, 'double-blind peer-review' eljárást alkalmazunk).

A ciklus első évében, 2024. április 17-én kerekasztal-beszélgetést tartottunk a Munkabizottság tagjainak részvételével. Ennek során a magyarországi nyelvtudományi doktori iskolák helyzetét, a hallgatói létszámokat és a doktoranduszkonferencia megújításának lehetőségeit tárgyalták meg a jelenlévők. Szintén a megbeszélés témája volt az alkalmazott nyelvészeti mesterszakok és a doktori képzések munkanyelve.

A Magyar Tudományos Akadémia céljaihoz igazodva az Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottság célkitűzése a magyarországi (tágabb értelemben a magyar) alkalmazott nyelvészet művelésének, a tudományterület fejlődésének támogatása. A Munkabizottság célja összekötni egymással a tudományterület

⁵ Továbbá: a tudományos egyesületek és az akadémiai munkabizottságok tagjai és vezetői a munkát önkéntesen, tiszteletdíj nélkül, tudományos közéleti feladatként végzik.

⁶ A 2025. évi konferenciáról lásd Jakab (2025) összefoglalóját.

kutatóit, fórumot biztosítani számukra, támogatni az utánpótlás-nevelést és ezen keresztül a felsőoktatásban folyó alkalmazott nyelvészeti képzéseket, hallgatókat és doktoranduszokat. A fiatal kutatók támogatásával pedig elősegíteni a nemzetközi tudományos életbe való bekapcsolódásukat. Eleinte a célok között szerepelt a magyar nyelvű tudományosság támogatása is, ez azonban az utóbbi években – alkalmazkodva a változásokhoz – átalakult, a cél ma már a kétnyelvű – angol és magyar – tudományos kommunikáció támogatása.

A Munkabizottság tevékenysége tehát erősen összpontosít a doktori képzésekre, ezért is került a doktori képzés a megbeszélés fókuszába, és hogy hatékonyabban és az érdekeltek igényeihez és lehetőségeihez igazodva tudjuk megszervezni az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferenciákat (AlkNyelvDok). A megbeszélés egyik eredményét úgy összegezhetjük, hogy a magyarországi alkalmazott nyelvészeti doktori képzésekre jellemző a nemzetköziesedés, egyre nagyobb a külföldi hallgatók száma és aránya, és egyre több doktori program válik magyar és angol kétnyelvűvé, pontosabban a korábban magyar munkanyelvet angol közvetítő nyelvre cserélik (English Medium Instruction, EMI). Egyre nagyobb a Stipendium Hungaricum-ösztöndíjas külföldi hallgatók száma a programokban. Részben e folyamatok eredményeként, részben az angol nyelvű tudományos publikációk magasabb értékelése miatt a publikációk nyelve is egyre nagyobb arányban az angol (lásd Fóris, 2024 összegzését; az angol nyelv terjedésével kapcsolatban pedig Kontra, 2025 írását). A kollégák beszámolóí alapján tehát egyre kevesebb a magyar munkanyelvű doktorandusz, a legtöbben Stipendium Hungaricum-ösztöndíjas külföldi hallgatók, munkanyelvük – de jellemzően nem anyanyelvük – az angol.

A kerekasztalon sorra vettük a hazai, doktoranduszok számára szervezett, vagy számukra nyitott konferenciákat is. Specifikus témakörökben, valamint általános és alkalmazott nyelvészeti témakörökben is megnőtt ezek száma az országban, egyre több az online részvétellel szervezett, felsőoktatási tanszékek, doktori iskolák vagy hallgatói önkormányzatok által szervezett rendezvény.

A konkrét tapasztalatokat és a megbeszéléseken elhangzottakat is figyelembe véve tehát áttértünk a doktoranduszkonferenciák online történő szervezésére, megújítottuk a konferenciák dokumentációját (pl. jelentkezési lapok, tájékoztatók, határidők, bírálói űrlapok), az idei évtől pedig adatvédelemmel, kutatásetikával és a mesterségesintelligencia-alkalmazások felelős használatával kapcsolatos tájékoztatót készítettünk (ennek jelentőségét lásd Fóris, 2025). Az online fórum nagyobb számú hallgató részvételére biztosít lehetőséget, de egyúttal több felelősséget is jelent a szervezők számára. A nemzetközi hallgatók számának növekedése jóval változatosabb és specifikusabb kutatási témákat is eredményezett, amelyek absztraktjainak és tudományos szövegeiknek az ellenőrzéséhez nem mindig egyszerű – a témavezetőtől eltérő – hozzáértő, független bírálókat találni.

6. Összegzés

Ebben az írásban az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottsága 1999 és 2025 közötti munkabizottsági ciklusait tekintetem át. A korábbi ciklusok megalapozták a magyarországi alkalmazott nyelvészet céljait, tudományos és szervezeti felépítését, a felsőoktatásban elfoglalt helyét (lásd Klaudy, 2026). Az ezredfordulótól kezdve körülbelül a 2020-as évtized elejéig tartó időszak az alkalmazott nyelvészet minden területén – a tudományos kutatásban és felsőoktatásban is – rendkívül gyümölcsöző periódus volt: felsőoktatási mesterszakok és specializációk, doktori programok és tudományos folyóiratok nagy száma jött létre ebben az időszakban (lásd pl. Gósy 2011; Fóris 2020, 2021). Azóta számos gyors technológiai és infokommunikációs változáson esett át a világunk: a Covid19-pandémia által meggyorsított áttérés az online platformokra, majd a mesterségesintelligencia-alkalmazások elterjedése a mindennapokban, a kutatásban és az oktatásban is (lásd pl. Váradi, 2026), továbbá új kutatási területek és módszerek megjelenése, valamint a fiatal kutatók megváltozott tudományos szocializációs tendenciái és a nemzetköziesedési folyamatok újra gyors változásokat hoztak, amelyek az alkalmazott nyelvészeti kutatóközösség részéről is folyamatos adaptációt tesznek szükségessé.

Köszönetnyilvánítás: Köszönettel tartozom a Munkabizottság elnökei és titkárai névsorának összeállításában nyújtott segítségért Klaudy Kingának, a Bizottság korábbi titkárának és társelnökének, valamint Markó Alexandrának, a Munkabizottság korábbi elnökének, továbbá Ruzsits Ildikónak, az Akadémia I. Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya titkárának. További köszönettel tartozom Klaudy Kingának, aki készséggel válaszolt a kérdéseimre, és megosztotta velem az emlékeit az Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottság működésének korábbi történéseivel kapcsolatban, ami azért is volt fontos számomra, mert én magam 2008-ban lettem a Munkabizottság tagja. Valamint köszönetemet fejezem ki Grácsi Tekla Etelkának és Markó Alexandrának a Munkabizottság által az utóbbi évtizedben végzett feladatok összesítéséhez nyújtott megjegyzéseikért.

Irodalom

- Dodé Réka, Ludányi Zsófia (szerk.) (2021). *A korpusznyelvésztől a neurális hálókig. Köszöntő kötet Váradi Tamás 70. születésnapjára*. Budapest: Nyelvtudományi Kutatóközpont. Letöltés: <https://mek.oszk.hu/22100/22157/22157.pdf>
- Fenyvesi Anna (2026). Magyar nyelvi tájkép, különös tekintettel az Appalache-régió amerikai magyar sírfeliratainak nyelvhasználatára. *Alkalmazott Nyelvtudomány*, XXVI(1)Különszám, <http://dx.doi.org/10.18460/ANY.K.2026.1.006>
- Fóris Ágota (2020). Alkalmazott nyelvészeti periodikumok (folyóiratok és kiadványsorozatok) Magyarországon – a tudományos dokumentáció aktuális kérdései. *Alkalmazott Nyelvtudomány*, XX(2), doi: <http://dx.doi.org/10.18460/ANY.2020.2.005>
- Fóris Ágota (2021). Alkalmazott nyelvészeti mesterképzések és specializációk a magyar felsőoktatásban. In Havas Ferenc, Horváth Katalin, Hrenek Éva & Ladányi Mária (szerk.), *A grammatikától a retorikáig. Tanulmányok C. Vladár Zsuzsa tiszteletére* (328–341). Budapest: ELTE BTK Alkalmazott Nyelvészeti és Fonetikai Tanszék. Letöltés: <http://www.eltereader.hu/kiadvanyok/havas-ferenc-horvath-katalin-hrenek-eva-ladanyi-maria-szerk-a-grammatikatol-a-retorikaig-nyelveszeti-tanulmanyok-c-vladar-zsuzsa-tiszteletere/>
- Fóris Ágota (2024). A felsőoktatás és a tudomány nemzetköziesedésének hatása a magyar anyanyelvű oktatásra és terminológiára. *Anyanyelv-pedagógia*, XVII(4), 1–15. doi: 10.21030/anyp.2024.4.1,

- Fóris Ágota (2025). Aktuális etikai kérdések a tudományos publikálás folyamatában. *Fordítástudomány*, 27(2), 7–27. <https://doi.org/10.35924/fordtud.27.2.1>
- Gósy Mária (2011). Tudós tanár – tanár tudós. Alkalmazott nyelvészeti doktori program az ELTE Bölcsészettudományi Karán. *Anyanyelv-pedagógia*, IV(3). Letöltés: <http://anyanyelvpedagogia.hu/cikkek.php?id=336>
- Gósy Mária (2020). Tanítás, hogy átadjuk – kutatás, hogy megszerezzük az ismereteket. Alkalmazott Nyelvészeti Doktori Program az ELTE-n. *Anyanyelv-pedagógia*, XIII(3). doi: 10.21030/anyp.2020.3.10
- Jakab Dorottya (2025). XIX. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia (Budapest, 2025. február 7.) *Alkalmazott Nyelvtudomány*, XXV(1), 210–212. Letöltés: <http://alkalmazottnyelvtudomany.hu/wordpress/wp-content/uploads/Jakab-Dorottya.pdf>
- Károly Krisztina (2026). Episztemológiai kihívások, elméleti paradigmák, kutatási módszerek és eredmények a tudományos szakfordítás vizsgálatában. *Alkalmazott Nyelvtudomány*, XXVI(1)Különszám, <http://dx.doi.org/10.18460/ANY.K.2026.1.004>
- Klaudy Kinga (2021). Az alkalmazott nyelvészek szakmai közösséggé formálódása a 20. század végén és a 21. század elején. *Modern Nyelvoktatás*, 27(1–2), 17–38. Letöltés: <https://real.mtak.hu/135855/>
- Klaudy Kinga (szerk.) (2024). *Fordítástudományi dilemmák a 21. század elején. Válogatott fordítástudományi tanulmányok*. Budapest: Tinta Könyvkiadó.
- Klaudy Kinga (2026). Az MTA és az Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottság első húsz éve. *Alkalmazott Nyelvtudomány*, XXVI(1)Különszám, <http://dx.doi.org/10.18460/ANY.K.2026.1.002>
- Kontra Miklós (2025). Az angol nyelv a mai Magyarországon. In Bodó Csanád, Szabó Gergely (szerk.), *A szociolingvisztikai kutatás társadalmi hatásai* (287–299.). Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.
- Markó Alexandra, Gráci Tekla Etelka (2026). Innovációk és alkalmazások a magyar artikulációs fonetikában. *Alkalmazott Nyelvtudomány*, XXVI(1)Különszám, <http://dx.doi.org/10.18460/ANY.K.2026.1.007>
- Navracsics Judit 2026. Alkalmazott nyelvészet Veszprémben. *Alkalmazott Nyelvtudomány*, XXVI(1)Különszám, <http://dx.doi.org/10.18460/ANY.K.2026.1.003>
- Schirm Anita (2026). *Hát szóval ez egy ilyen* érdekes terület. A magyarországi diskurzusjelölő-kutatás a kezdetektől napjainkig. *Alkalmazott Nyelvtudomány*, XXVI(1)Különszám, <http://dx.doi.org/10.18460/ANY.K.2026.1.005>
- Várad Tamás (2026). Mit tudnak valójában a nagy nyelvi modellek? Nyelvészeti kérdések az LLM-ek értelmezéséhez. *Alkalmazott Nyelvtudomány*, XXVI(1)Különszám, <http://dx.doi.org/10.18460/ANY.K.2026.1.008>
- W1 = MTA I. Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya, Nyelvtudományi Bizottság, albizottságok. https://mta.hu/i-osztaly/al-es-munkabizottsagok-105864#nyelvtudomanyi_bizottsag
- W2 = Alkalmazott Nyelvtudomány / Hungarian Journal of Applied Linguistics. <http://alkalmazottnyelvtudomany.hu/>
- W3 = Facebook: Apply Linguistics / Nyelvészet – alkalmazd. <https://www.facebook.com/alknyelv/>
- W4 = Facebook: Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. <https://www.facebook.com/alknyelvdok>
- W5 = Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete (MANYE). <http://www.manye.hu>
- W6 = Modern Nyelvoktatás folyóirat. <https://ojs.elte.hu/modernnyelvok>
- W7 = MANYE Kongresszusok Előadásai. <https://mersz.hu/a-manye-kongresszusok-eloadasai>
- W8 = XVIII. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. 2024. február 2. <https://nytud.hu/esemeny/xviii-alkalmazott-nyelveszeti-doktoranduszkonferencia>
- W9 = XIX. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. 2025. február 7. <https://nytud.hu/esemeny/xix-alkalmazott-nyelveszeti-doktoranduszkonferencia>
- W10 = XX. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. 2026. február 5–6. <https://nytud.hu/esemeny/xx-alkalmazott-nyelveszeti-doktoranduszkonferencia>
- W11 = ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont. <https://nytud.hu/>

Függelék1.

A Magyar Tudományos Akadémia Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottsága. Elnökök és titkárok

- 1980–1985 (ötéves ciklus): elnök: Papp Ferenc (KLTE; Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem), társelnök: Szépe György (JPTE; MTA Nyelvtudományi Intézet), titkár: Terestyéni Tamás (Tömegkommunikációs Kutatóközpont)
- 1985–1990 (ötéves ciklus): elnök: Papp Ferenc (ELTE; MTA Nyelvtudományi Intézet), társelnök: Szépe György (JPTE; MTA Nyelvtudományi Intézet), titkár: Kassai Ilona (MTA Nyelvtudományi Intézet)
- 1990–1993 (hároméves ciklus) Alkalmazott Nyelvészeti Bizottság: elnök: Papp Ferenc (MTA Nyelvtudományi Intézet), társelnök: Szépe György (JPTE; MTA Nyelvtudományi Intézet), a társelnök helyettese: Lengyel Zsolt (JGYTF; Veszprémi Egyetem), titkár: Szöllősy-Sebestyén András (BME)
- *1993–1996 (hároméves ciklus) – Alkalmazott Nyelvészeti Bizottság: elnök: Papp Ferenc (MTA Nyelvtudományi Intézet), társelnök: Szépe György (JPTE; MTA Nyelvtudományi Intézet), a társelnök helyettese: Lengyel Zsolt (Veszprémi Egyetem), titkár: Klaudy Kinga (ELTE; Miskolci Egyetem)
- *1996–1999 (hároméves ciklus) – újra Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottság: elnök: Papp Ferenc (MTA Nyelvtudományi Intézet), társelnök: Klaudy Kinga (ELTE; Miskolci Egyetem), titkár: Lengyel Zsolt (Veszprémi Egyetem)
- 1999–2002: elnök: Gósy Mária (MTA Nyelvtudományi Intézet; ELTE), titkár: Lengyel Zsolt (Veszprémi Egyetem)
- 2002–2005: elnök: Gósy Mária (MTA Nyelvtudományi Intézet; ELTE), titkár: Navracsics Judit (Veszprémi Egyetem)
- 2005–2008: elnök: Váradi Tamás (MTA Nyelvtudományi Intézet), titkár: Navracsics Judit (Pannon Egyetem)
- 2008–2012: elnök: Váradi Tamás (MTA Nyelvtudományi Intézet), titkár: Navracsics Judit (PE)
- 2012–2015: elnök: Fenyvesi Anna (SZTE), titkár: Schirm Anita (SZTE)
- 2015–2018: elnök: Fenyvesi Anna (SZTE), titkár: Schirm Anita (SZTE)
- 2018–2021: elnök: Markó Alexandra (ELTE), titkár: Grácz Tekla Etelka ([MTA] Nyelvtudományi Intézet)
- 2021–2024: elnök: Károly Krisztina (ELTE), titkár: Grácz Tekla Etelka (Nyelvtudományi Kutatóközpont)
- 2024–2027: elnök: Fóris Ágota (KRE), titkár: Grácz Tekla Etelka (HUN-REN/ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont)

Függelék2.

Az Alkalmazott nyelvészeti doktoranduszkonferenciák

- I. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2007. február 2.
- II. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2008. február 8.
- III. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2009. február 6.
- IV. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2010. február 5.
- V. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2011. február 4.
- VI. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2012. február 3.

- VII. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2013. február 1.
- VIII. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2014. február 7.
- IX. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2015. február 6.
- X. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2016. február 5.
- XI. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2017. február 3.
- XII. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2018. február 2.
- XIII. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2019. február 1.
- XIV. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2020. február 7.
- XV. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2021. február 5.
- XVI. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2022. február 4.
- XVII. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2023. február 3.
- XVIII. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2024. február 2.
- XIX. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2025. február 7.
- XX. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2026. február 5–6.

Függelék3.

Az Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia megjelent tanulmányai

- Várad Tamás (szerk.) (2007). *I. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2007. február 2.* Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-44-6, Letöltés: https://nytud.hu/wp-content/uploads/2023/02/alknyelvdok07_online.pdf
- Várad Tamás (szerk.) (2008). *II. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2008. február 8.* Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-47-7, Letöltés: <https://nytud.hu/wp-content/uploads/2023/02/proceedings08.pdf>
- Várad Tamás (szerk.) (2009). *III. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2009. február 6.* Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978 963 9074 50 7, Letöltés: <https://nytud.hu/wp-content/uploads/2023/02/proceedings-1.pdf>
- Várad Tamás (szerk.) (2010). *IV. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2010. február 5.* Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-53-8, Letöltés: <https://nytud.hu/wp-content/uploads/2023/02/proceedings10.pdf>
- Várad Tamás (szerk.) (2011). *V. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2011. február 4.* Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-57-6, Letöltés: https://nytud.hu/wp-content/uploads/2023/02/alknyelvdok-v-proceedings_kesz.pdf
- Várad Tamás (szerk.) (2012). *VI. Alkalmazott Nyelvészeti Doktoranduszkonferencia. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet, 2012. február 3.* Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-58-3, Letöltés: <https://nytud.hu/wp-content/uploads/2023/02/proceedings12.pdf>

- Várad Tamás (szerk.) (2013). *Doktoranduszok tanulmányai az alkalmazott nyelvészet köréből.* (AlkNyelvDok7). Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-59-0, Letöltés: <https://nytud.hu/wp-content/uploads/2023/02/proceedings13.pdf>
- Várad Tamás (szerk.) (2014). *Doktoranduszok tanulmányai az alkalmazott nyelvészet köréből.* (AlkNyelvDok8). Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-61-3, Letöltés: <https://nytud.hu/wp-content/uploads/2023/02/proceedings2014.pdf>
- Várad Tamás (szerk.) (2015). *Doktoranduszok tanulmányai az alkalmazott nyelvészet köréből.* (AlkNyelvDok9). Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-62-0, Letöltés: <https://nytud.hu/wp-content/uploads/2023/02/proceedings2015.pdf>
- Várad Tamás (szerk.) (2016). *Doktoranduszok tanulmányai az alkalmazott nyelvészet köréből.* (AlkNyelvDok10). Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-66-8, Letöltés: <https://nytud.hu/wp-content/uploads/2023/02/proceedings2016.pdf>
- Ludányi Zsófia (szerk.) (2017). *Doktoranduszok tanulmányai az alkalmazott nyelvészet köréből.* (AlkNyelvDok11). (Sorozatszerk. Várad Tamás). Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-70-5, Letöltés: <https://nytud.hu/wp-content/uploads/2023/02/proceedings2017.pdf>
- Ludányi Zsófia, Krepsz Valéria & Gráci Tekla Etelka (szerk.) (2018). *Doktoranduszok tanulmányai az alkalmazott nyelvészet köréből.* (AlkNyelvDok12). (Sorozatszerk. Várad Tamás). Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-78-1, Letöltés: <https://nytud.hu/wp-content/uploads/2023/02/proceedings2018.pdf>
- Ludányi Zsófia & Gráci Tekla Etelka (szerk.) (2019). *Doktoranduszok tanulmányai az alkalmazott nyelvészet köréből.* (AlkNyelvDok13). (Sorozatszerk. Várad Tamás). Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-81-1, <https://doi.org/10.18135/Alknyelvdok.2019.13>
- Ludányi Zsófia & Gráci Tekla Etelka (szerk.) (2020). *Doktoranduszok tanulmányai az alkalmazott nyelvészet köréből.* (AlkNyelvDok14). (Sorozatszerk. Várad Tamás). Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-88-0, <https://doi.org/10.18135/Alknyelvdok.2020.14>
- Gráci Tekla Etelka & Ludányi Zsófia (szerk.) (2021). *Doktoranduszok tanulmányai az alkalmazott nyelvészet köréből.* (AlkNyelvDok15). Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet. ISBN 978-963-9074-94-1, <https://doi.org/10.18135/Alknyelvdok.2021.15>
- Gráci Tekla Etelka & Ludányi Zsófia (szerk.) (2022). *Alkalmazott Nyelvtudomány, XXV(2)*Különszám. Letöltés: <http://alkalmazottnyelvtudomany.hu/kulonszam-2023-2-szam/>
- Seidl-Pécs Olívia & Robin Edina (szerk.) (2023). *Alkalmazott Nyelvtudomány, XXV(3)*Különszám. Letöltés: <http://alkalmazottnyelvtudomany.hu/kulonszam-2023-3-szam/>
- Sólyom Réka & Dér Csilla Ilona (szerk.) (2024). *Alkalmazott Nyelvtudomány, XXIV(2)*Különszám. Letöltés: <https://alkalmazottnyelvtudomany.hu/kulonszam-2024-2-szam/>
- Dér Csilla Ilona & Sólyom Réka (szerk.) (2025). *Alkalmazott Nyelvtudomány, XXV(1)*Különszám. Letöltés: <https://alkalmazottnyelvtudomany.hu/kulonszam-2025-1-szam/>